

Informe de Conjuntura

Barcelona, maig de 2014

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona
T. 934 841 200 · F. 934 841 230
foment@foment.com · www.foment.com

Més informació:
Salvador Guillermo (sguillermo@foment.com)
Karina Azar (kazar@foment.com)
Departament d'Economia

RESUM EXECUTIU

El principal element de rellevància relacionat amb l'evolució econòmica dels últims mesos és la gradual però ferma recuperació de l'activitat, afavorida per la reducció dels nivells d'incertesa després de la sortida de la crisi. En aquest context, ressalta la substancial millora de les perspectives de creixement del PIB per a l'economia espanyola, no només per part dels organismes internacionals sinó també per un gran consens d'analistes, els quals han revisat a l'alça les seves projeccions de creixement econòmic per al mig termini.

La recuperació econòmica mundial s'ha anat afermant gradualment d'acord amb l'evolució dels indicadors més recents i encara que persisteixen riscos, molts d'ells s'estan dissipant. No obstant això, la recuperació econòmica serà gradual, per la qual cosa s'haurà de continuar amb les polítiques de reforma estructural per recuperar i elevar els nivells de creixement potencial de les economies, tenint en compte que els processos d'ajust dels desequilibris es donaran en un context de menor relaxació en les polítiques monetàries.

En aquest sentit, cal destacar els esdeveniments més rellevants en matèria econòmica recollits en el present informe:

- En l'àmbit europeu, el BCE va decidir mantenir els tipus d'interès de referència, en un context de recuperació econòmica moderada i baixos nivells d'inflació. No obstant això, l'autoritat monetària es planteja considerar tots els instruments disponibles per mantenir una política monetària acomodaticia, per la qual cosa no s'exclouen mesures addicionals d'estímul no convencionals per fer front als riscos associats a un període molt perllongat de baixa inflació. El BCE ha publicat les seves projeccions macroeconòmiques per a la zona euro i estima que el creixement del PIB continuarà sent moderat en el 2014 i que creixerà amb més impuls a partir del 2015, amb una contribució a l'augment de l'activitat tant de la demanda interna com de l'externa. Pel que fa a l'evolució dels preus, el BCE considera que les expectatives d'inflació es troben fortament ancorades, i que el progressiu enfortiment de la demanda farà que la inflació a la zona euro se situï en la part alta del rang d'estabilitat de preus.
- L'FMI destaca l'enfortiment de l'activitat a nivell global, la transició cap a un camí de major estabilitat, la recuperació de les economies avançades que s'està generalitzant, i l'augment de riscos per a les economies emergents. No obstant això, subratlla que la inflació a la zona euro ha estat per sota de les previsions, la qual cosa podria generar riscos de períodes perllongats de baixa inflació esperada o fins i tot de deflació.
- En l'informe sobre desequilibris macroeconòmics de la Comissió Europea s'assenyala que encara que Espanya es troba en la llista de països que tenen aquest tipus de desajustos, s'ha dut a terme un important procés de reequilibri en els últims anys, per la qual cosa actualment els desequilibris macroeconòmics d'Espanya ja no són excessius.

- Segons l'OMC, la recuperació de les economies avançades incidirà al seu torn en la reanimació dels fluxos de comerç mundial i, en aquest sentit, preveu un creixement moderat del comerç mundial de mercaderies –després de dos anys d'estancament– per el 2014 i el 2015.
- D'acord amb les dades de Comptabilitat Regional d'Espanya per a l'any 2013, Catalunya es troba dins del grup de CCAA que han experimentat un menor descens del PIB i ha estat la quarta regió amb PIB per càpita més elevat d'Espanya. Marcant la fi de la tendència negativa dels últims dos anys, durant l'últim trimestre de l'any passat, l'economia catalana va créixer un 0,4% en relació a igual període del 2012. La caiguda de la demanda interna s'ha moderat, mentre que el sector exterior ha augmentat encara que a un ritme menor.
- Tenint en compte les previsions del Banc d'Espanya per a l'economia espanyola, s'espera la consolidació de la recuperació de l'activitat amb un patró en el qual la demanda interna anirà cobrant importància com a font de contribució al creixement del PIB, alhora que les exportacions registraran increments mitjans anuals superiors als de 2013 i les importacions augmentaran el seu ritme d'avanç. Al seu torn, el Banc d'Espanya estima que el PIB ha augmentat un 0,4% en termes trimestrals durant els primers tres mesos d'aquest any, la qual cosa representa un increment respecte a la taxa observada en l'últim trimestre del 2013, i a més, implica una taxa de variació anual positiva, cosa que no s'observava des del segon trimestre del 2011.
- Els indicadors de conjuntura econòmica de curta freqüència assenyalen que es manté la tendència més favorable de la seva evolució juntament amb dades més encoratjadores des del mercat de treball, amb l'increment de l'afiliació i descens de l'atur registrat. En aquest sentit també apunten les dades de l'EPA per a la primera part de l'any on l'atur es va reduir tant en termes absoluts com relatius, i fins i tot desestacionalitzats.
- Al març, els preus van descendir respecte al mateix mes del 2013, un 0,1% a Espanya, encara que a Catalunya els preus van augmentar un 0,1%. L'avanç de l'IPC per al mes d'abril ja situa la inflació en registres positius, amb un increment del 0,4%. És d'esperar que aquest període de baixa inflació es vagi modificant a mesura que es corregeixin els factors temporals que incideixen a la baixa dels preus i es recuperi l'economia, sobretot el consum domèstic.
- Les dades sobre el dèficit consolidat per tot el 2013 indiquen que el conjunt de les administracions públiques va tancar l'any amb una necessitat de finançament del 6,62% del PIB, resultat que suposa la desviació a l'alça de l'objectiu d'estabilitat pressupostària pel 2013 en una desena. En aquest sentit, el deute públic va passar del 86% del PIB en el 2012 al 94% en el 2013.

- Pel que fa al comerç exterior de mercaderies, durant els dos primers mesos de l'any, les exportacions en termes anuals han crescut, i també les importacions. La comparativa internacional situa a Espanya com una de les àrees més dinàmiques. A Catalunya, les exportacions van augmentar però per sota del creixement d'Espanya, mentre que les importacions van augmentar més que la mitjana. Les dades de Balança de Pagaments, d'altra banda, indiquen que a Espanya, durant els dos primers mesos de l'any, s'ha registrat una necessitat de finançament superior a l'observada en igual període del 2013.
- La inversió estrangera directa mundial va augmentar en 2013 encara que no va aconseguir la tercera part del volum d'inversió del 2007, any en el qual es van registrar xifres rècord. Segons les previsions de la UNCTAD, els fluxos de IED s'incrementaran gradualment aquest i el proper any. A Espanya, la IED va registrar un increment de gairebé 40% respecte al 2012. Per la seva banda, la inversió directa d'Espanya en l'exterior va ascendir, la qual cosa contrasta fortament amb la desinversió registrada l'any passat. S'aprecia clarament una tendència positiva, ja que no solament s'ha frenat el procés desinversor estranger, sinó que la inversió productiva ha tingut una evolució favorable, reflectint la millora del clima inversor a Espanya, i en particular a Catalunya.

